Teknikföretagen

REMISSVAR
2025-09-19

Er referens:
Susanne Classon susanne.classon@regeringskansliet.se

Vår referens:
Stina Andersson Stina.andersson@teknikforetagen.se

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr: KN2025/01042

Teknikföretagens remissvar Betänkandet En skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem (SOU 2025:14)

Teknikföretagens 4500 medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Vår uppgift är att stärka våra medlemmars konkurrenskraft och driva den hållbara utvecklingen framåt. Tillsammans med företag över hela landet formar vi teknikbranschens framtid – för vi är tekniksverige.

Teknikföretagens kommentarer

- Teknikföretagen välkomnar den pågående översynen av det miljörättsliga sanktionssystemet för att motverka och bekämpa miljöbrottslighet. Ett välfungerande och rättssäkert prövningssystem, tillsyn samt utredning och lagföring av brott utgör en viktig förutsättning för att säkerställa efterlevnaden av miljölagstiftningen och för att värna om lika förutsättningarna för företagen.
- Teknikföretagen delar utredningens bedömning att ett effektivare regelverk –med skärpta straff för de allvarligaste överträdelserna, ett tydligare tillämpningsområde och stärkta verktyg för att förebygga, upptäcka och lagföra organiserad miljöbrottslighet – kan leda till betydande vinster, såväl miljömässigt som samhällsekonomiskt. En starkare miljörättslig reglering, som samtidigt präglas av rättssäkerhet och proportionalitet, lägger grunden för en hållbar och rättvis samhällsutveckling.
- Teknikföretagen vill betona vikten av att nya regler utformas på ett sätt som gör dem praktiskt tillämpbara för alla aktörer som berörs och att konkurrenskraft, innovation och teknikutveckling inte hindras för seriösa företag. Lagstiftningen måste vara tydlig, förutsägbar och rättssäker. Den administrativa bördan för företagen måste vara rimlig. Verksamheter måste kunna förutse vilka handlingar som omfattas av sanktionsbestämmelser och vilka konsekvenser olika överträdelser medför. En otydlig eller svårtolkad lagstiftning riskerar att underminera såväl efterlevnaden som rättssäkerheten.

- Miljösanktionsavgifter måste stå i proportion till överträdelsens allvar. Vi ser positivt på en översyn av avgiftsnivåerna men det är av avgörande betydelse att sanktionerna differentieras med hänsyn till verksamhetens art och risknivå. Sanktionerna får därför inte utformas så att de hotar verksamheters fortlevnad eller lägger hinder i vägen för innovation och teknikutveckling, men de ska naturligtvis på ett effektivt sätt kunna användas för de allvarliga miljöbrott denna utredning främst tar sikte på.

- Vad gäller utredningens förslag om skärpta krav på vandelsprövning anser Teknikföretagen att prövningen måste ske med beaktande av grundläggande rättssäkerhetsprinciper såsom transparens, förutsägbarhet och proportionalitet. Det är särskilt viktigt att prövningen inte i praktiken utestänger nyetablerade företag från marknaden. Kriterier för skötsamhet och hantering av tidigare överträdelser bör vara klart definierade, med angivna tidsramar, och det måste finnas tillgång till en rättssäker överklagandeprocess.

- Ett ökat samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter och tillsynsmyndigheter är positivt. Samtidigt krävs tydlighet vad gäller roller och ansvar för att undvika överlappningar och rättsosäkerhet. Skillnaden mellan tillsyn och brottsbekämpning måste upprätthållas.

- Avslutningsvis ser Teknikföretagen att konsekvensutredningen behöver kompletteras för att säkerställa att genomförandet sker på det mest effektiva sättet för både näringsliv och samhälle. I arbetet med konsekvensutredning vill vi betona vikten av samverkan mellan berörda myndigheter och näringslivet och att input från företag i hela värdekedjan, inte minst små- och medelstora företag, beaktas.

Maria Rosendahl

Näringspolitisk chef

Stina Andersson

Ansvarig miljö- och kemikaliefrågor